

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemnik ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
3/4 10 „
1/2 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriskem in Gradiškem“, „Kazipot v letu“, „Vozni red železnic, parnikov in poštinih vozov“.

Naročnino sprejema upravnistvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez dopolne naročnine se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računajo po Petit-vrstah: 1. vrsta 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v, vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za objavo in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Germanizacija na državnih železnicah.

Med Slovenci nastavlja pridno nemške železniške uradnike. Odkar teče po naši deželi planinska železnica, je prišlo z njo med nas vse polno nemških železniških uradnikov, pa ne morda mirnih, jezikovno sposobnih ljudi, marveč pravilno zagrizenih Nemcev, katerih poglavar je postajenačelnik v Gorici, prosluli Wieser.

Taki ljudje sovražijo rod, med katerim bivajo, v svoji službi pa odriavajo slovenščino, kjer le morejo: pa saj je je že tako le mrtva po uradih c. k. avstrijskih državnih železnic na goriških slovenskih tleh. Tako pač delajo po navodilih svojega poglavarja v Gorici, slavnega Wieserja, kateremu odobre vse protislovenske korake pri ravnateljstvu in brezdomno tudi v železniškem ministerstvu.

V Št. Petru pri Gorici je postaja Vipavske železnice. Ker je pa med Št. Petrom in goriško postajo pravzaprav le koštanjeviški hribeč ter je na goriški postaji promet velikanski, se namerava tostran proti Št. Petru napraviti postajališče ali razširiti kolodvor, ker tečejo vagoni po tej črti z državne do postaje južne železnice. Postaja Št. Peter stopa torej s tem iz vrst navadnih majhnih postaj. Na taki postaji tik Gorice pa že ne sme biti slovenski postajenačelnik. V bližini Wieserja mora stati nemški mož, takega mišljenja in takega duha, kakor on.

In našel se je tak mož ter je že nastavljen za postajenačelnika v Št. Petru pri Gorici. Piše se Majer. Dolgoletni slovenski postajenačelnik je moral iti iz Št. Petra ter narediti prostor zagrizenemu Nemcu, ki ne zna slovensko. Na postaji v čisto slovenskem kraju, kjer je opravila izključno le s Slovenci, je načelnik Nemec, ki ne zna slovenski, vrhu tega še Nemec Wieserjeve vrste.

Prišel je v Št. Peter ter si ogledal postajo. Na verandi je odstranil svarilo za pljuvanje po tleh pa obesil v okvir postavljeno reklamo za izseljevanje v Ameri-

ko; tam je naslikan parobrod, ki nosi ime cesar Viljem II. S pečata postaje je izginilo slovensko besedilo. Doslej so bili pečati dvojezični, zdaj pa so pošiljatelj pečatene samo po nemško: St. Peter bei Görz.

Ali je to storil s privoljenjem ravnateljstva državnih železnic, ali je to storil kar na ukaz Wieserjev? Kdo mu je dal pravico, na tak način žaliti slovenski narod? Pa kaj pravi k temu upravni svet Vipavske železnice? Saj se to vendar godi na postaji Vipavske železnice!

Ljudstvo iz Št. Petra in drugo, ki ima opravila na Št. Peterški postaji, je opravljeno užaljeno in ogorčeno, da je na postaji človek, ki zna le po istrijsko šteti do 20 krajcarjev, kakor pravijo oni, ki ga poznajo, človek, katerega ne razumejo in ki je nemški zagrizenec, ki odpravlja slovenščino s postaje v Št. Petru.

To je velikanski škandal, to je pljuska v obraz goriškim Slovincem, da se nastavi med samimi Slovenci pangermanskega človeka za postajenačelnika.

Kaj pa vendar dela tu upravni svet Vipavske železnice, v katerem sedi tudi mogočni profesor Berbuč? Nič ne dela; za take reči se malo meni; samo da se pripelje zastoj do Sela, pa je zadovoljen Berbuč. Kedo se bo pehal za uradnike!

Tu je poklicano spregovoriti ostro besedo tudi županstvo v Št. Petru, katero se mora postaviti krepko proti temu, da se je postavilo v Št. Petru na postaji nemškega človeka, ki sovraži slovenščino ter jo odpravlja s kolodvora. Naj izgine takoj iz Št. Petra ter gre službovat med Nemci!

Germanizacije po postajah na naših tleh ne bomo trpeli. Proti tej se moramo postaviti vsi kot en mož!

„Veleizdajniška“ razprava v Zagrebu.

(Dalje.)

Toženec Pavel Matijašević je v nadaljevanju razprave izjavil, da se

voz, okrašen z velikimi rdečimi zastavami, peljal mrliča na pokopališče Pere-Lachaise, ob mnogobrojnem spremstvu množice. Gologlav je korakal oče za njim, in pogled na zastave in njih krvavoškratno barvo, ki je delala črni les voza še temnejši, je polnil njegovo srce z divjimi mislimi. Felicija je bila ostala v Rue des Envierges pri Lujizi. Še tisti večer se je vrnil Damour na prednje straže streljat orožnike.

Prišli so naposled dnevi velikega travna. Versaillska armada je bila v Parizu. Damour se ni vrnil dva dni; pridružil se je bil svoji stotnji in sredi požarov branil barikade. Nič več ni vedel, kaj dela; streljal je slepo v dim, ker je bila taka njegova dolžnost. Ves razcapan se je prikazal na jutro tretjega dne v Rue des Envierges, opotekaje se in onemogel kakor pijanec. Felicija ga je slačila in mu umivala roke z mokro servijeto, ko je prišla sosedja in povedala, da se komunardi še vedno drže na Pere-Lachaise in da jih Versaillanci kar ne morejo pregnati.

»K njim pojdem«, je dejal brez posajnosti.

Oblekel se je in zopet prijel za puško. Toda poslednji branitelji komune niso

sploh ne peča s politiko, da sploh ne pripada nobeni stranki, da je bil s prvega naroden na uradni list vlade »Narodne novine« in še le pozneje se je naročil tudi na »Srbobrana«. Brata Pribečević je spoznal še le v zaporu, a o Nastiču ne ve ničesar. Obtoževalno pričo Turajliča je bil dal kakor župan zapreti, ker je tamošnje kmete ščuval proti plačevanju gozdne škode. Turajlič je zato pred mnogimi pričami prisegel maščevanje njemu in soobtoženemu občinskemu notarju ter rekel: »Le počakajta, spravim vaju v ječo!« To je bilo v času, ko je bilo zapiranje Srbov v cvetju. Na volilnem shodu v Cerkevem boku je bilo tudi Hrvatov. Med drugimi tudi katoliški župnik, a nikdo ni čul vsikrika: »Živela Srbija!« — Na vprašanja branitelja dra. Lukiniča je odgovoril toženec, da je tudi tekst k polkovnemu maršu 70. pehotnega polka »Srb gre rad v vojake«, in ki zvršuje z besedami: »In če cesar želi, gre Graničar v smrt« — inkriminiran kakor »veleizdajalski«.

Stevo Radovanović. Izjavil je, da ni bilo nikakih tajnih sestankov. O obtoževalni priči Turajliču je rekel, da je ravno on (priča) zasramoval hrvatsko zastavo in da je ravno on (toženec) delil med otroke jajca, s katerimi naj bi obmetavali Turajliča, ako bi še enkrat zasramoval hrvatsko zastavo. Preiskovalni sodnik Košutič da mu ni na zaslišanju ničesar rekel o Nastiču in »Slov. Jugu«, ampak rekel da je, da se je srbska propaganda v Avstro-Ogrski zapričela tedaj, ko so bili ogrski poslanci stranke 48. leta v Belemgradu in so tam s Srbi iz kraljestva izmenjavali zastave in sablje. Predsednik ni dovolil, da bi se govorilo o tem. (K obtoženci): »Kako si predstavljate to, da »Slovenski jug« ne bi bil mogel od kraljevega dvora v Belemgradu dobiti 5000 dinarjev za »revolucijo«, če bi bilo dvoru ležeče na tem, kakor trdi Nastič?« Predsednik: »Gjorgje« ni mogel več dati nikakega denarja. Vse je izdal za makedonske komiteje.« — Državni pravdnik Accurti: »Takrat Srbija še ni najela posojila!« Branitelj dr. Lukinič: 5000 dinarjev bi bil jaz mogel spraviti

bili na planoti, na nezavarovanem ozemlju, kjer je počival Evgen. V svoji zmešnjavi se je hotel nastaviti krogliam na sinovem grobu, a niti ni mogel do tjakaj. Granate so letele vsekrižen in rile po velikih gomilah. Med drevec, skrita za mramornimi spomeniki, ki so se belili v solncu, je streljala še peščica narodnih stražnikov na vojake, katerih rdeče hlače so se pomikale navkreber. In Damour je prišel ravno o pravem času, da so ga zagrabili. Postrelili so sedemintrideset njegovih tovarišev. Čudom je ušel on vesplošni kazni. Ker mu je bila žena ravnokar omila roke in ke . . . niso videli streljati, so ga hoteli nemalo pomilostiti. Sicer pa se vsled tope lenobe, ki je moreče padla nanj po tolikih grozotah, nikdar ni spominjal naslednjih dni; kar se je ustalo v njem, je bilo podobno brezobzorni mori: dolge ure, pričakane v temnih krajih, trudapolni marši po solncu, kriti streli in zijačoče tolpe, med katerimi je korakal. Ko ga je ta duševna onemoglost zapustila, se je nahajal kot jetnik v Versailu.

Felicija ga je prišla obiskat, blede in mirna, kakor poprej. Ko mu je povedala, da je Lujizi bolj . . . sta molčala oba, ne vedé, kaj naj si še povesta. Ko je odhajala,

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnistvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošljejo le upravnistvu.

PRIMOREC izhaja neodvisno od »Soče« vsak petek in stane vse leto 3 K 20 vin. ali gl. 1.60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: J. Afrič, Gledališka ul.; V. Baumgartner, Koren 2; Mat. Belinger, Tržaška cesta 1; Marija Bregant, Ponte Nuovo 9; Hen. Jellersitz, Nunska ul. 3. I. Hovaški, na Goriškem; Peter Krebelj, Kapucinska ul. 1; Tereza Leban, tek. Jos. Verdi 11; Ana Pleško, Pokopal. ulica; Iv. Presel, Stolni trg 2; Jos. Primožič, Mirovska cesta; Iv. Sardagna, Gosposka ul.; Jos. Schwarz, Šolska ul.; Južni kolodvor; Državni kolodvor. — V Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

skupaj za revolucijo in kakor dvor tudi vsikdar. — Branitelj dr. Budisavljič dr. pravdniku: To je žaljenje prijateljskega vladarja! (Veliko gibanje in vzgledavanje).

Mojo Hrvačin. Kakor vsi drugi je tožen radi veleizdaje. Kakor obtoževalen moment suma naglašja obtožnica njegovo osebno znanje s kraljem Petrom. Toženec je izjavil, da je umel obtožnico in se ravno zato čuti nekrivega. Člen je srbsko radikalne stranke. Na vprašanja predsednika je pripovedoval toženec, da se je štirikrat sestal s kraljem Petrom. Prvikrat leta 1875. za časa ustaje, ki sta se udeležila tudi kralj Peter pod imenom Peter Mrkonjič in toženec. Tedaj je toženec dal kralju Petru zaščito in skrivališče v svoji hiši v Dubici skozi cel mesec. Kralj Peter je občeval tam mnogo tudi z avstrijskimi častniki. Pozneje je bil toženec po protekciji svojega brata, ki je še sedaj žurnalist v Belemgradu, prišel v Srbijo in je bil ta v nekem uradu dijurnist. Ko je kralj Peter zasedel prestol, se je toženec sestal s tajnikom kralja, ki mu je povedal, da kralj želi govoriti z njim. Tako je prišel do kralja in govorila sta o spominih iz leta 1875. To je bilo v drugič. V tretjič je prišel k njemu, ko mu je prinesel v dar neko puško, s katero so se borili age proti kralju in njegovemu dedu. V četrtič je ponesel kralju en izvod »Spominov na bosanske ustajo v letu 1875«, ki jo je sestavil toženec. Prestolonaslednika Gjorgje je videl samo enkrat, ko mu je donesel neki »Oklic na narod« iz leta 1875. Ta oklic je sestavil kralj, in ki ga je kralj pred mnogimi leti pisal umrlemu bratu toženčevemu. S srbskimi diplomatičnimi in političnimi krogi ni imel toženec nikakih zvez. Predsednik: »Ali vam kralj ni dal nikdar denarja?« Toženec (odločno): »Ne, nikdar!« Nadaljeval je rekel toženec, da je kralj Peter sicer res enkrat dal 100 frankov za srbsko avtoromno šolo v Dubici. Priredili so bili zabavo v prilog tej šoli. Nekaj povabil je poslal toženec svojemu bratu v Belemgradu in tako je prišlo eno povabilo tudi v roke kralja Petra, ki je kvitiral s 100 franki. Ni

je dejala, hoté ga obodriti, da skrbje drugi za njegovo reč in ga upajo oti. Mož je vprašal:

»Kaj pa Berru?«

»O«, je odgovorila ona. »Berru je na varnem«. Popihal jo je tri dni pred prihodom čet, še vznemirjali ga ne bodo.

Mesec dni kasneje je Damour odhajal v Novo Kaledonijo, obsojen v navadno prognanstvo. Ker ni imel nobene šarže, bi ga bila vojna sodnija nemara oprostila, da ni mirnega obraza sam priznal, da je streljal že od prvega dne. Ob poslednjem svidenju je dejal Feliciji:

»Vrnem se, le počakajta me z malo.«

To so bile besede, ki jih je slišal Damour najbolj jasno v zmešnjavi svojih spominov, ko je sklanjal težko glavo pred pustim morskim obzorjem. Tam ga je večkrat zalotila noč, ko se je spuščala na zemljo. Svetla lisa se je še dolgo videla v daljavi liki pena, spremljajoča brzo ladijo, in prodirla gostečo se temino; njemu pa se je dozdevalo, da mora vstati in se napotiti preko valov, da odide po tej beli cesti, ker je obljubil vrnitev.

Jacques Damour.

Novela.

Francoski spisal EMIL ZOLA.

(Dalje.)

Nekega jutra proti koncu malega travna so prinesli v Rue des Envierges Evgena na nosilnicah. Pri Moulineaux ga je bila zadela kroglija v sredo prs. Izdihnil je na stopnicah, ko so ga nesli navzgor. Ko je prišel zvečer Damour domov, je našel Felicijo molčečo ob sinovem truplu. Udarec je bil strašen: zgrudil se je na tla, ona pa ga je pustila ihteti, naslanjajočega se k zidu, ne da bi izpregovorila; ako bi bila mogla izustiti besedo, bila bi vzkliknila: »Ti si kriv!« Vrata v Lujizino spalnico je bila zaprta in si ni upala delati šuma, da ne bi prestrašila hčerke. Zdajpa zdaj je hodila gledat, če očetovo ihtenje ni zdrnilo otroka. Ko je vstal, je stopil pred zrcalo in dolgo časa gledal Evgenovo fotografijo, na kateri je bil oblekel uniformo narodnega stražnika. Vzel je pero in zapisal spodaj na sliko: »Osvetim te!« z dnevom in svojim podpisom. To ga je nekoliko utolažilo. Naslednji dan je mrtvaški

pa res, da bi bil kralj to šolo stalno in redno podpiral.

Predsednik: »Imate li tudi sliko Njeg. veličanstva cesarja in kralja Avstro-Ogrske?« **Toženec:** »Da, in tudi sliko pokojne cearice in kraljice.« **Predsednik:** »Rekli ste, da vas je kralj Peter potkal po rami in vam zaklical: »Ali si ti brat Mojo?« (Predsednik je posnemal srbski naglas v izreku). **Toženec (razburjeno):** »Gospod predsednik! Jaz sem Petru Mrkonjiću, današnjemu kralju, v letu 1875 rešil življenje in on meni tudi (Toženec je pokazal široko brazgotino na čelu). Tako sva se seznanila in postala prijatelja. Naravno je torej, da se je veselil, ko me je zopet videl po tolikih letih.« — **Predsednik:** »Ali se s kraljem Petrom tikata?« **Toženec:** »Ne. On mi pravi »ti«, jaz pa njemu »vi« in »veličanstvo«. Kralj Peter je jako demokratičen, a meni laska to, da je z mano tako ljubeznjiv. Jaz sem raje njemu znanec in prijatelj, nego kakemu Strasnoffu! (Velika veselost med občinstvom. — Strasnoff je namreč tu poznani veleslepar, ki je pred dvema leti nadškofa zagrebškega, dra. Franka in drugo znano gospodo v Zagrebu osleparil in jim denarja izvalil). **Toženec (nadaljeval):** A ker sem jaz znanec enemu kralju, sedim tu že osem mesecev v ječi. Midva sva spojena s krvjo, ker sva eden drugemu rešila življenje.«

26. dan razprave. — Drž. pravdnik Accurti je podal izjavo, s katero se zavzema za preiskovalnega sodnika Kosutiča, češ, da ni nikdar in nikomur rekel, da obdolžuje Košutovo stranko veleizdaje, da so si to proračunjeno obtoženci sami izmislili. Nato je nastal hrup med obtoženci, vsi so pravili da jim je res tako govoril Košutič, in ker so povedali marsikatero bridko resnico i drž. pravdniku i predsedniku, jim je trikrat zagrozil, da jih bo kaznoval s postom za Velikonoč. Ker so se postavili ter si upali trdit, da govore resnico glede Košutiča, so bili radi »impertinentnega vedenja« izključeni od razprav za 5 dni. Obtoženec Bekič je bil zraven tega obsojen v dva dni zopora v temi in 2 dni posta. Adam Pribečević in Gijurič v 24 ur zopora v temi in 1 post.

Na to se je nadaljevalo zaslišavanje toženca Dmitra Ervačanina. Toženec ne pozna Nastiča in ne veruje v njegovo ekzistenco. Na nadaljna vprašanja votantov in branitelja dra. Rokniča je izjavil toženec, da smatra Hrvate in Srbe za dva različna ali sorodna si naroda.

Na to je bil pozvan 35. toženec, 25-letni trgovec iz Dubice Dušan Ervačanin. Toženec se sploh ne bavi s politiko in simpatizuje le z radikalno stranko.

Po pavzi je napadel z ojstrimi besedami branitelj dr. Medakovič drž. pravdnika Accurtija radi njegove izjave, katero je ta v začetku razprave prebral in ki se je tikala Košutiča. Branitelju so nazadnje odvzeli besedo. Zaslišana sta bila še Gijuro Erak in Glišo Vašič, na kar je predsednik preložil razpravo na sredo po Veliki noči.

II.

Vedenje Damourjevo v Noumeji je bilo vrlo. Našel je bil dela in obetalo se mu je pomiloščenje. Bil je mož prikupljivega značaja, ki se je rad igral z otroki. Ni se več bavil s politiko, s tovariši je občeval le malo in živel je samotno; edina njegova slaba lastnost je bila, da je tuhtant pil, a do dobre, otroške pijanosti: bridko plaka, je šel spat sam od sebe, ne da bi mu bilo treba prigovarjati. Tako je bilo njegovo pomiloščenje skoro zagotovljeno, kar je nekega dne izgubil. Začudenje je zavladalo, ko se je raznesla vest, da je pobegnil s štirimi tovariši. V teku dveh let mu je došlo več Felicijinih pism, ki so postajala čimdalje redkejša in so kmalu prenehala, dočim je pisal on sam dovolj pogostoma. Pretekli so trije meseci brez novic od doma. Takrat se ga je polotil obup, navzlic pomiloščenju, na katero mu je bilo čakati morda še dve leti; in v eni tistih ur, ki se jih čez noč skesamo, je tvegaj vse. Teden dni kasneje so našli nekaj milj od ondod na morskem bregu razbito barko in trupla treh begunov, gola in že gnijoča; svedoki so zatrtili, da so med njimi spoznali Damourja. Rast in brada sta bili isti. Po kratki preiskavi so

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja.

Brje. (Požar.) — V nedeljo 4. t. m. kmalu popoldne začelo je poslopje gostilničarja Antona Kodriča pri Nečilu ob Kasovljah goreti. Začelo je v hlevu, razširil se je ogenj nad klet, kjer je bila slama in nato v zraven se držečo hišo. Požar je divjal s tako silo, da skoro ni bilo misliti na gašenje, če-tudi je voda zraven hiše. Bila je ta dan namreč strahovita burja. Le neumornosti nekaterih se je zahveliti, da se je ovarovala lopa in deloma tudi posoda in vino v kleti, kjer je bilo tudi že vse v ognju od doli padajočega senna in gorečega tramovja. Posamezniki iz Brjij in Preserjev se res niso bali truda in nevarnosti! — Pogorelec je bil zavarovan pri banki »Slaviji«; toda najbrže za prenzko svoto. Ni še znano, kako je ogenj nastal. Le sreča, da je ta hiša na samoti! —

Iz goriške okolice.

Gor. Trobua. (Požar.) — V nedeljo dopoldne ob 11. uri je začelo goreti v poslopju krčmarja in posestnika Matije Vorčina. V poslopju je bila tudi šola, iz katere so rešili samo uradne spise. Unelo se je bilo v dimnik in skozi dimnik so padle iskre na slamnato streho. V šoli je zgorela tudi knjižnica, v kateri je bilo 140 zvezkov. Škode je okoli 7000 K — ali poslopje ni zavarovano!

Kmetje, zavarujte svoja poslopja, da ne boste trpeli prevelike škode v slučaju požara! —

Nesreča v Pevmi. — Včeraj pop. ob 4. in pol je popravil neki 23 letni podajac Anton Gri iz Novevasi okoli 3 in pol metre visoki, z opeko pokriti vhod v dvorišče neke hiše gosp. Fogarja v Pevmi.

Ko je eno stran strehe odkril, je izgubila streha seveda ravnotežje in zgrudil se je ubogi mladenič na cesto. Materijal strehe je padel nanj, tako da je ubogemu mladeniču privrela kri skozi ušesa, nos in usta in ostal je v par minutah mrtov. — Nekega malega fantiča, kateri je gledal, ko je ponesrečenec popravil streho, pa je samo malo popraskalo po glavi.

Iz kobariškega okraja.

Bralno društvo »Svoboda« v Staremolu priredi na Velikonočni ponedeljek plesno veselico pri Robiču v prostorih G. Iyana Volariča. Vstopnina za ude 1 K, nunde 1 K 40 v. K obilni udeležbi vabi odbor.

Iz Smasli. — Smaškemu nazadnjaškemu društvu zmiraj šumi po glavi liberalstvo. No, ali se nas tako bojite, saj res ni toliko, da bi se nas tako bali. Vsi se zmiraj hvalite po »Prismojencu«, da vaše društvo vrlo napreduje. Naše društvo naj vam ne beli glave. Ustanovimo ga, vi pa ga niste mogli; imeli ste dva gospoda, enega celo iz Gorice. Mi nimamo pa nobenega. Vi sodite po svojem, ker vam je šlo težko. Upisanih vas je bilo 20, a bilo vas je komaj 10. Potem ste po-

se izvršile formalnosti; sestavili so mrtvaški list in ga odposlali v Francijo, kakor je zahtevala vdova po prejemu uradnega obvestila. Vse časopisje se je bavilo s tem dogodkom in dramatska historija o tistem begu in njegovem žalostnem koncu je šla po listih celega sveta.

In Damour je bil vendar živ. Zamejnili so ga bili s tovarišim, in to na tem čudnejši način, čim si nista bila podobna. Edino je bilo to, da sta imela obadva dolgo brado. Damour in četrti begun sta se ločila, kakor hitro sta dospela na angleška tla: videla se nista nikdar več. Oni drugi je umrl bržkone za rmeno mrzlico, ki bi bila malodane pobrala tudi Damourja. Prvo, na kar je mislil, je bilo, da pismeno obvesti Felicijo. Toda po naključju mu je prišel v roke časopis, kjer je našel vest o svojem begu in o svoji smrti. Od tistega trenutka se mu je zdelo pismo nepredvidnost, ker bi ga mogli zajeti, čitati in priti tako resnici na sled. Ali ni bilo bolje, da ostane mrtov za vsakogar? Nikdo se ne bo več vznemirjal radi njega; svobodno se vrne v Francijo, počaka pomiloščenja in se da šele takrat spoznati. Tisti čas se je zgodilo, da ga je rmena mrzlica za več tednov vrgla v izgubljeno bolnišnico.

(Pride še.)

klicali vse, kar leze in gre; od 15. do 60. leta, samo da so vseh kronice prišle v pest. Ustanovili ste društvo za prepis in hinavstvo. Torej pušite nas pri miru in pomedite pred svojim pragom. Ko ste ustanovili društvo, ste samovoljno naredili odbor; rekli ste: jaz bom predsednik, ti boš podpredsednik, tretji se je oglašil v kotu: jaz bom blagajničar itd. Dosedaj smo molčali na vaše napade, sedaj pa ne bomo več.

Domače vesti.

Imenovanja v sodni službi. — »Wiener Zeitung« je objavila: Pravosodni minister je imenoval sodnika Kamila Poljak in dr. Oskarja Cumar v Trstu okrajnima sodnikoma v Trstu pri dežel-nem sodišču, sodnika Alberta Alberti v Rovinju k trgovinskemu sodišču v Trstu. Sodnik Oton Weinberger v Buzetu je premeščen v Trst, sodniku Julija Luccardi je podeljeno sodniško mesto pri deželnem sodišču v Trstu. Za sodnike so imenovani avskultanti: Josip vit. Dottori in dr. Rudolf Abram za deželno sodišče v Trstu, Josip Zorzi za Kanal, Marij Quarantotto za Rovinj in Anton Brumatti za Buje.

Imenovanja v poštni službi. — Cesar je imenoval višjega poštnega svetnika Josipa Gius v Trstu, podravnateljem poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Trstu v VI. činovnem razredu; poštnega svetnika Nikolaja Duda na višjim pošt-nim svetnikom.

Vojaški pabor bo letos: V Gradišču ob Soči 28. in 29. aprila; v Krmini 26. in 27. aprila; v Gorici za okolico 24., 25., 26., 27., 28. in 29. maja; v Gorici za mesto 30. aprila in 1. maja; v Ajdovščini 1. in 2. junija; v Kanalu 4. in 5. junija; v Tolminu 7. in 8. maja; v Cerknem 10. maja; v Kobariču 3. maja; v Bovcu 5. maja; v Komnu 11. in 12. maja; v Sežani 7. in 8. maja; v Trzinu 27. in 28. maja; v Červinjanu 1., 2., 3. in 4. jun.

O veselicah »Marijinih družeb«. — Piše nam slovensko dekle iz gor: »Ali je Vam znano, kako prirejajo gospodje nurni veselice v hribih. Bila sem navzoča pri eni veselici Marijine družbe. Prišli so ljudje po eno uro daleč. Veselica je bila na nedeljo. Prišla so tudi dekleta od 10. do 14. leta v eno uro oddaljena cerkev. Šle so deklice ob 9. uri od doma in ob 10. je maša. Bile so pri maši in ko je maša minila, so šli gospod nunc h kosilu, so dobro jedli in pili, a deklice so ostale v cerkvi ter čakale popoldanske službe božje. Ker so eno uro daleč od doma, ne morejo na dom, da bi kaj povzile; pri popoldanski službi božji pa morajo biti, tako ukažejo gospod nunc. Ko je minil žegen, je bila 2. ura popoldne. Sedaj začne veselica Marijine družbe, in sicer v eni revni majhni izbi. Mlada dekleta, ki niso že od 8. ure zjutraj nič zavžila, v hudem gorskem mrazu meseca februarja, zdaj jih nunc podi in zahteva od vsakega vstopnico, kar sam pobira denar in daje listke, v sobi ni nobenega reda, kar tje v kot so zmečkane te uboge deklice, od mraza in še več od lakote blede kakor smrt, kajti veliki ljudje se postavijo pred oder, te uboge deklice pa stiskajo v kot, da je gorje, ker ni nobenega reda. Zdajpazdaj prosi katera na zrak, ne more dihati; mala izba je tako natlačena, ni več zraku, in pozno je že: 5 na popoldan. Hvala Bogu, končano! Dekleta komaj čakajo rešilne ure, da se vrnejo domov. Od 8. ure zjutraj niso nič jedle in zdaj je že 5. popoldan; najhujše je, da so morale cel čas na nogah stati. In to imenujejo gospodje nunci veselico. Drugi dan pišejo po klerikalnih časnikih, kako so se »zabavali«.

Tako nam piše slovensko dekle iz gor. Iz tega se vidi, kako lažnjiva so tista poročila o veselicah M. družeb, ki se nahajajo po farovških listih; kako strašno uneto da je ljudstvo za prireditve Marijinih družeb, kako lepo da se vršijo in kak blagor da so za ljudstvo. — Same sleparije in laži. Po farovžih se mastijo slov. politikujoči nunci, vboga dekleta pu-stijo pa stradati ter čakati pol dneva, samo da morajo za drag denar prisostvo-vati taki-le predstavi »Marijine družbe«, ki more na ljudstvo vplivati le poneum-nevalno. Škandal! — Ljudstvo, vzdrami se, stariši, bodite pametni pa ne puščajte

svojih deklet na ljubo nuncem, da jih bodo izkoriščali za Marijine družbe, samo da se morejo potem hvaliti v javnosti — ko pa dekleta trpijo le škodo!

Dekletu, ki nam je poslalo gorišnji dopis, pa izrekamo tu javno zahvalo.

Luigi Zei zopet pred sodnijo. — Danes se je vršila proti znanemu Ceju pred tukajšnje okrožno sodnijo kazenska raz-prava radi krikov »Abbasso i ščavi!« ob raznih prilikah lanskega leta, tudi radi takih krikov povodom bakljade v čast novoizvoljenemu županu Bombigu dne 14. oktobra l. l. Znano je, da Luigi Zei kriči ob vsaki priliki »Abbasso i ščavi!«, ob času bakljade pa je nosil celo zastavo ter kričal po mestu na polno grlo: »Abbasso i ščavi!« Sodnemu dvoru je predsedoval nadsvetnik Rutar; votanti svetnika Strausgittl in pl. Fröhlich ter nadsvetnik pl. Kuhačević. Zaslišanih je bilo več prič. Zei je tajil krike, bil pa je ginjen, da so mu stale solze v oči. Navadno je pri razprava-h proti Zeiu vse polno poslušalcev, njegovih prijateljev in znancev, danes pa je poslušalo razpravo le par ljudi.

Luigi Zei, ki je bil radi kričanja »Abbasso i ščavi«, že ope-tovano kaznovan, je dobil pri današnji razpravi 1 mesec zapora.

Drž. pravdnistvo v Ljubljani je do plicke kens-ficralno brošuro: »Slovenska visoka šola v Ljubljani«. — Na Dunaju in v Gradcu počenjajo Nemci nemoteno največja barbarstva nad slovenskim dijaštvom, v Ljubljani pa se slovenskim dijakom zamaši usta, da ne morejo ožigosati nenaturnih činov avstrijskih barbarov. Take početje malo ali nič ne zaostaja za Rauchovim na Hrvaškem! Slovensko dijaštvo že poskrbi, da uspešno pasira udarec državnega pravdnistva.

Koliko je vredno kričanje socialnih demokratov o bratstvu, enakosti in svobodi? — V »Slov. Narodu« čitamo: Kako socialni demokratje umevajo svobodo in spoštujejo osebno prepričanje sodelavcev, kaže sledeči slučaj: V neki mizarski tovarni v Ljubljani je vstopil v službo mizar, kateri ni pripadal soc. dem. stranki. Sodrugi so takoj nastavili vse zanke, da tega nevarnega moža dobijo v svojo sredo. Prigovarjali so mu na vse mogoče načine, naj pristopi v soc. dem. tabor in v njih organizacijo, toda zaman. Ko so uvideli, da s samim prigovarjanjem nič ne dosežejo, začeli so mu nevarno groziti in mu obljubili, da v slučaju, ako ne pristopi v njih tabor in ne plačuje doneske, ga pobijejo in vržejo iz tovarne. Seveda so mu med tem časom na vseh koncih in krajih stavili pri delu vsakovrstne zapreke. Toda vkljub grožnjam in dejanskim insultom od strani sodrugov, je ostal mož trdovraten. Sedaj pa sodrugi na noge. Lepega dne ga primejo, osujejo in vržejo iz tovarne, in zgodila bi se bila gotovo še večja nesreča, da niso bili med tem »posebnim delom« moteni. Stvar je prišla pred sodišče, katero je glavna krivca A. Steklaso in J. Prevca obsodilo za voljo hudodelstva po § 98 k. zakona prvega v 4 mesečno ječo, drugega pa v 10 tedensko ječo, poostreno s postom. Interesantno je bilo slišati pričo sodruga, ki pravi, da je jedro socialne organizacije, da se s silo primora delavca, da pristopi k stranki. Res, lepi nazori sodrugov, obenem pa tudi lepo spričevalo za stranko, ki se hoče vedno bahati s pravičnostjo in je zapisala na svoj prapor bratstvo, enakost in svobodo.

Furkanski učitelji! so imeli v nedeljo izvanredni občni zbor v Gradišču ob Soči. Edina točka dnevnega reda je bila: izjednačenje plač učiteljic s plačami učiteljev. Na to zborovanje so prišli tudi gospodje iz Gorice. Učiteljice so se na tem zborovanju z vsó vnemo zavzele za svoje zahteve. Razni govorniki so skušali vplivati na učiteljice, naj odtegnijo za sedaj svoje zahteve, katere se niso na pravem mestu in katere bi znale škodovati skupnim interesom vsega učiteljstva, nasvetovali so, naj se izroči cela zadeva posebnemu odboru 6 učiteljev. Učiteljice so se izrekle proti temu, ostale so še dalje pri svojih zahtevah, vsled česar so se ločile od učiteljskega društva, kar se je tudi razglasilo in sprejelo.

Občni zbor Seške podružnice Slov. planin. društva se bo vršil v Tolminu dne 22. t. m. ob 5. uri popoldne v prostorih »Narodne Čitalnice« po običajnem dnevnem redu; volil se bo tudi nov odbor.

V slučaju neklepnosti se bo vršil uro pozneje drug občni zbor istotam, ki pa bo sklepčen pri vsakem številu navzočih društvenikov. — Obilne deležbe pričakuje odbor.

Se o »sumljivih zvezah«. — Sumljive zveze si je izmislil lažnjivi »Slovenec«, glasilo ljubljanskega škofa, tudi za to, ker je »Grazer Tagblatt« priobčil nekaj besed o slavni komitetskem sodniku dr. Lavrenčiču. To, kar je prišlo v svet o tem gospodu sodniku, bivšem »Dančarju«, to šele prav je »Slovenec«! »Grazer Tagblatt« je posnel svojo vest gotovo po »Soci«, saj je »Soci« vendar javen list, iz katerega zajame marsikaj tudi »Slovenec«, kakor to lahko stori tudi »Grazer Tagblatt«. — Značilno pa za »Slovenca« in klerikalno bando je to, da skušajo braniti Lavrenčiča, mesto da bi ga obsojali oni, veliki ljudski prijatelji in pravični možje! — Slabšega branitelja kot je »Slovenec«, si Lavrenčič ni mogel izbrati. Ta ga mora pognati iz Komna.

Kakšni liči so »čuki« pripoveduje »Notranjec« v dopisu iz Novevsi pri Zireh. Ob velikonočni spovedi so čuki grdo kleli in vriskali, ko so se od obhajila gredé v gostilni napili, so se po cesti grdo pridušali. — Ti so pravi stebri katoliške cerkve. Lepa morala vlada med »čuki«!

Laška liberalna stranba se je začela gibati po Furlaniji. Mlajši laški doktorji hodijo okoli ter ustanavljajo, kjer morejo, krajne odbore liberalne stranke. Tudi iz dež. odbora se pomaga, kar le mogoče. Na laško stran kaže deželni odbor liberalno lice, na slovensko pa klerikalno!

O naših srednjih šolah v Gorici je napisala »Gorica« članek, ki se čita sicer prav čedno, ali kdor bi mislil, da imajo klerikalci resne namene s temi šolami, bi se ljuto varal. Take šole je mogoče doseči le s skupnim nastopom, klerikalci pa nocoj skupnega nastopa ne v Gorici ne na Dunaju. Vse to so že pokazali odkrito. Pred časom so naravnost odklonili sodelovanje z napredno stranko za srednje šole; zajedno pa so bobnali, da so se katoliški poslanci zavzeli za srednje šole. In »Gorica« je tako pisala, kakor da je že gotova reč, da dobimo slov. srednje šole v Gorico. Pa le ni nič. Zavzemajo se le na papirju za srednje šole — v resnici pa jim gori srce za nadškofov realni gimnazij, katerega mislijo postaviti v Gorici. Klerikalci so zakrivali z otroškim blebetanjem, da še ni učiteljska iz Kopra v Gorico, klerikalni poslanci so krivi, da je v Gorici le laška trgovska šola; kdo bo torej verjel tem ljudem, da imajo resne namene s srednjimi šolami?

Laški prefriganček. — Pred kratkim smo poročali, da je policija prišla v Gorico nekega mutastega laškega dečka, ki je napisal na papir, da je iz Mesine, ter da je onemel vsled potresa. Povedal je tudi ime. Poslali so ga v Italijo. Dečka so pridržali nekaj časa v Vidmu. Tu pa se je naveličal biti mutast, začel je govoriti z drugimi dečki. Dognalo se je, da prefriganček ni res iz Mesine doma, ampak iz Trsta, kamor so ga že poslali. Zasluži posušeno kazen.

Padeč. — Ivan Collini je padel tri metre visoko pri goriški opekarni. Poškodoval si je desno nogo. Prenesli so ga v bolnišnico usmiljenih bratov. — Anton Ceudek je padel na Travniku in se poškodoval na desnem ramenu. Tudi on se je zašel po pomoč v bolnišnico.

Z voza je padel 6-letni Anton Arčon iz Renč. Pri tem je prišel z nogo v kolo. Nogo ima zlomljeno na več krajih. Otroka so prenesli v goriško bolnišnico, kjer mu najbrže odrežejo nogo.

Izprod sodišča. — Ivan Tratnik iz Idrije je služil za konjskega hlapca pri pl. Premersteinu v Tolminu, v čegar hlevu je imel tudi Franc Oblesčak svoje konje. Novembra meseca je zapazil Oblesčak, kako ima zatečen njegov konj vrat. Konj je po par dneh tudi erkuil. Preiskave so doguale, da je Tratnik izjeze na Oblesčaka pretepaval njegovega konja tako, da je moral ta crkniti. Za to je dobil 5 mesecev ječe s postom vsak mesec.

Pri zaprtih durih je bil obsojen na štiri mesece ječe kuhar Josip Santin iz Krmina, ker se je pregrešil z 11 letno deklico.

Zveza narodnih društev.

»Zveza narodnih društev« bo imela, kakor že opetovano naznanjeno, dne 9. maja svoj letni občni zbor in sicer ob 10.

uri predpoludne v dvorani hotela »pri zlatem Jelenu«. Popoldne ob štirih se bo vršila istotam ljudska veselica, h kateri so vabljeni ne samo »Zvezina« društva, ampak vsi prijatelji »Zveze narodnih društev« iz mesta in dežele. Predsedništvo opozarja sl. društva na odgovor na tozadevno okrožnico.

Do občnega zbora »Zveze narodnih društev« se bodo vršile veselice po naši deželi po sledečem vspredu: dne 12. aprila v Sovodnjah (društvo »Nada«), dne 18. aprila v Dol. Vrtojbi (Čitalnica), dne 2. maja v Renčah (društvo »Svoboda«), Brijah (bratno društvo), v Podmelca (združeni društvi iz Podmelca in Kneže) in v Seljah na Krasu (društvo »Kremen«).

Radi statistike prosi predsedništvo »Zveze narodnih društev« vsa ona društva, ki imajo kako serijo iz osrednje knjižnice, naj mu blagovole poročati v najkrajšem času o prometu naših knjig med društveniki. Koliko knjig je bilo izposojenih in katere knjige so bile največkrat izposojene?

Društvo »Nada« v Sovodnjah privedi velikonočni pondeljek svojo običajno prvo spomladansko veselico z jako lepim vspreedom. To društvo se ne boji stroškov in truda samo, da nudi občinstvu kaj novega, originalnega. To pot vprizori za naše odre popolnoma novo impozantno opereto »Planšarica Ančka«. Tudi nekatera bratska društva so se javila za prijazno sodelovanje. Vse kaže, da bode velikonočni pondeljek nekaj narodni praznik v Sovodnjah.

Trgovsko-obrtna in gospodarska vesti.

Današnji tržni dan je privabil v Gorico jako mnogo deželanov. — Prodajali so, kakor običajno, pršute za Velikonoč.

Vabi se k izvanrednemu občnemu zboru trgovsko-obrtnega društva v Gorici, ki se sklicuje na dan 18. t. m. ob 10^{1/2} uri dopoldna v pristransko sobo hotela pri zlatem Jelenu v Gorici z naslednjim dnevnim redom: — 1.) poročilo tačasnega odbora o društvenem stanju, 2.) volitev novih odborov na mesto odstopivših, 3.) slučajnosti o društvenih zadevah. Ker se bode eventualno sklepalo o najdalekosežnejših ukrepih o društvenem »biti« ali »ne biti«, oziroma da se društvo k uspešnejšemu delovanju pomladi, vabi k množični udeležbi odbor.

Slovansko trgovsko zbornico hoče osnovati zveza ruskih trgovcev v Petrogradu. Namen je bi pospeševanje med-slovanske trgovine. Zastopniki bodo v vseh večjih slovanskih mestih.

S hranilnimi knjižicami obdarovani novorojenci. Od 1. junija 1907. l. je v mestu Mons v Belgiji v veljavi sklep, na podlagi katerega dobi vsak v tem mestu rojeni otrok belgijskih starišev takoj po rojstvu hranilno knjižico, glasečo se na en franc (približno 1 K), v last. Želi se, da vlagajo nadalje stariši otroku namenjene zneske na to knjižico. Stariši smejo na to knjižico denar tudi vzdigovati, vendar pa mora prvotni znesek t. j. 1 franc ostati vedno naložen, dokler otrok živi. Vzgladu mesta Mons je sledilo že 45 belgijskih občin, povsod v zadovoljstvo občanov. Na podlagi teh izkušenj se je nedavno sprožila tudi v zastopu južnofrancoskega mesta Marseille misel, da bi mestna občina darovala vsakemu novorojenemu maržljanu — in takih je vsako leto približno 11.000! — hranilno knjižico v vrednosti 1 franc-a. Mestni zastop je temu predlogu naklonjen in mu najbrže pritrdi. Upa namreč, da bo določba, da mora biti 1 frank vedno naložen, vedno vzbujala zanimanje in željo, vlogo pomnožiti. Varčevanje bi se na ta način v prebivalstvu močno pospeševalo.

K vprašanju o parcelacijah. Narodnogospodarski odsek ogrskega državnega kmetijskega društva je sklenil, predlagati poljedelskemu ministru, da naj se ustanovi poseben državni urad, ki se bo bavil z parcelacijskim vprašanjem in ki bo tudi daval dovoljenje za parcelacije. V predlogu se navajajo pogoji, pod katerimi se more parcelacija smatrati splošno za koristno. Nadalje označuje predlog, da je važna naloga vladne gospodarske politike, da štiti srednjo posest in če bi taka posestva prišla na prodajo, naj jih kupi eventualno tudi država, ako se drugače ne more do-

seči, da ostanejo nerazdeljena. Predlagani državni zavod moral bi pospeševati razkosavanje velikih posestev, nadaljno cepljenje srednje in male posesti pa bi moral preprečevati. »Zadr.«

Proti velikim mlinom na Češkem. — V nedeljo 4. t. m. se je vršil v Pragi shod mlinarjev iz Češke, ki je ostro protestiral proti nameti, da se osnujeta 2 akcijski družbi za ustanovitev 2 velikih mlinov. Sklenila se je resolucija, v kateri se notranje ministrstvo pozivlje, da z ozirom na žalostni položaj mlinske industrije na Češkem ne da dovoljenja.

Politični pregled.

Istrski deželni zbor ne bo sklican. Tako je rekel ministerski predsednik Bie-nierth poslancem: dr. Laginja, Spinčič, Rizzi in Bartoli, ko so bili pri njem ter so zahtevali, da naj se skliče istrski deželni zbor. Rekel je, da ni mogoče sklicati istrskega dež. zbora, češ, da bo v kratkem odprt zopet državni zbor, da se vrše volitve za nekatero dež. zbor, drugi pa niso sposobni za delo. Malo čudni vzroki, zakaj bi ne bilo mogoče sklicati istrskega dež. zbora.

Bolgarska. — Sodi se, da bo Bolgarska v kratkem času, najbrže takoj po Veliki noči, od velevladi priznana za neodvisno kraljevino. — Dva bolgarska ministra sta se mudila v Petrogradu glede finančnih pogajanj pa tudi v politični misli.

Slavni hrvaški dr. Frank zgublja tla. — Frank, ta slavni hrvaški politik, sličen slov. klerikalcem, ki so sposobni za vse slabo, le za nič takega, kar bi bilo narodu v korist, je končno le začel izgubljati tla. Iz »Hrvatske Matice« so na občnem zboru vrgli vse Frankovce, istotako te dni iz »Obrtnega zbora«.

Nov udarec za Čehe. — Društvo čeških železničarjev je vložilo na nižavstrijskem namestništvu prošnjo za osnutje podružnice na Dunaju. Namestništvo je zahtevalo nemška pravila, in ni jih potrdilo, ker je poslovni jezik društva češki, ki na Nižavstrijskem ni v deželi navaden. Po tej logiki nižavstrijskega namestništva bi morali na Primorskem takoj razpustiti vsa nemška društva, pred vsem pa zapreti vse nemške in javne privatne šole s pravico javnosti. Pričakujemo sedaj od vlade, ki nam vedno zatrjuje, da je enako pravična vsem narodom, da boče iz ukrepa nižavstrijskega namestništva izvajala posledice, ter da takoj zapre vse državne nemške šole na Primorskem. Saj tega menda vendar niti na Dunaju ne bodo trdili, da je na Primorskem nemščina v deželi navaden jezik? »Ed.«

Razne vesti

Trgovinski minister dr. Weisskirchner je prišel včeraj v Trst. Na kolodvoru ga je sprejel namestnik Hohenlohe.

Zaboden v srce. 18-letni mesar Natal Cimolino v Trstu v ulici Molin piccolo je naletel na več mladih ljudi. Pričeli so se pripraviti; eden teh je sunil Cimolina z nožem v prsi in pleča. Ranilec in njegovi tovariši so nato zbežali, a Cimolina so prenesli v bolnišnico. Tu je zdravnik dr. Orisogono konstatiral, da je Cimolino zaboden v srce. Takoj mu je v navzočnosti štirih oseb odprl prsi in zašil srce.

Ker je nabiral prostovoljce za srbsko

armado je bil v Šamboru v Galiciji obsojen ruski inženir Voroncov na 6 tednov v zapor. Ko prestane kazen, ga izženejo iz Avstrije.

Smrtna nesreča. V torek predpoludne je Ivan Godina, gostilničar in posestnik na Proseku, prišel v Trst na nabor v vojaške svrhe svojega konja. Vračaje se na Prosek je jahal konja. Okoli 11. ure predpoludne je došel na Greto in nesreča je hotela; da je padel s konja. Obležal je na mestu v nezvesti in ni dal nikakega znaka življenja od sebe. Razum nekaterih manjših poškodb je imel poškodovanec tudi razbito črepijo. — Truplo pokojnikovo so pripeljali na Prosek.

Volilno sleparijo soc. demokratov. — Pri zadnjih deželnozborskih volitvah v Ljubljani so volili nekateri soc. demokratje s tujimi legitimacijami ter tako zagrešili volilno sleparijo. Obsojeni so soc. demokratje Kresnik in Sušnik na 2 dni vsak, Klopčič na 5, Petrič na 8 dni zapora. Za 6 let izgube aktivno in pasivno volilno pravico.

Občina v Istri hočejo razdeliti istrski Labi, seveda po svoje tako, da bi k laškimi velenam priklopljali sloj, oziroma hrvaške kraje, kateri bi bili izročeni laški premoči. Da istrski Slovani ne dopuste kaj takega, se razume samo po sebi.

Velik požar v Teksasu v Severni Ameriki. — V nedeljo je uničil velik požar v mestecu Fort Worth kakih 100 hiš, štiri cerkve in dve šoli in znamenito popraviljalno strojev Teksas-Pacific-železnice. Vojaštvo hodi po mestu, da zabranjuje vsako tatvino.

Umrljivost na Dunaju 1. 1908. — Lansko leto je umrlo na Dunaju 85.511 ljudi in sicer 18.334 moškega in 17.177 ženskega spola. Med temi je bilo 8320 dojenčkov do enega leta, 2803 otrok do petega leta, skupaj 11.123 torej skoraj tretjina vseh slučajev. Med vzroki igra največjo ulogo jetlika, ki je zahtevala 5564 žrtev.

Pesnik-mrtilec. — Sicilijanski pesnik Salomone je umoril pred leti zapeljivca svoje neveste, župana svoje rojstne vasi. Pred poroto v Perugiji je bil obsojen na štiri leta ječe. Obraznava je pričela 17. nov. 1908, zaslišanih je bilo 350 prič, dvanajst odvetnikov — braniteljev je govorilo, aktov je toliko, da se je iz njih napravilo 52 knjig.

Vrška blaznost. — Kmet Surgota na Ogrskem »ai« je domišljeval, da sta on in njegova soproga od hudiča obsedena. Da bi sebe in ženo rešil, je zabodel naprej ženo, potem se sebe v trebuh. Oba so smrtno ranjena pripeljali v bolnišnico.

Velika stavka na Češkem. — V Kladnem je pričelo včeraj stavkat 5000 rudarjev, ker jim je hotelo ravnateljstvo znižati plače. V Kladno je prišlo 200 orožnikov.

Gonja proti češkim narodnim socialistom. — Vlada je razpustila vse organizacije češke narodno socialne stranke.

Trile srbski konjeniki so streljali na orožniško patroljo pri Bajatoviču ob Drini. Na avstrijski strani ni nihče ranjen, na srbski en konj.

Proti kratkim umrli znameniti igralec Sonnenthal je nastopil v 472 ulogah 5971 krat.

Odlikovane pince,
goriški preznic
in kranjske potice
priporoča slav. občinstvu
pekarna in sladničarna
Karol Draščik
na Kornu.

„OHO“!

Ponarejalci petkronskih komadov. — V Budimpešti so zaprli večjo družbo, ki je izdelovala petkronske komade v veliki množini in prodajala vsak komad po 40 v. V delavnicah so bili najmodernejši instrumenti. Že delj časa je bil tak denar v prometu, ne da bi se moglo zaslediti ponarejalce.

Dama z gorečim klobukom. — Po najbolj obljubljeni ulici v I. okraju na Dunaju je stopala gospodična Albina Mahaček, kar opazi mimoidoči, da se ji kadi na glavi, na kar jo je opozoril, in ker se je ona hotela rešiti s tekom, se ji je cel klobuk unel. Neki sluga je strgal onesveščeni dami goreči klobuk z glave.

Parnik je ponesrečil. — Angleški parnik Oak Branch je zadel ob skalo na potu v Chile. 19 ljudi se je rešilo, 20 jih pogrešajo.

Socialnodemokratske majniške slavnosti v Nemčiji najbrže odpadejo. Vodstvo je nasvetovalo organizacijam, naj opuste slavnosti radi gospodarske krize in radi tega, ker delodajalci vsako leto radi teh slavnosti odpustijo obilo delavcev.

Žena s petorčki. — Gospa Turner v Winstonu v North Carolina je rodila petorčke in sicer tri dečke in dve deklici. Vsi otroci so zdravi in vsak tehta 4-5 funtov. Tako poroča „Daily Mail“ iz New-Jorka. Ako bi ne zagledali luči sveta omenjeni petorčki ravno na dan 1. aprila in ako se bi to ne zgodilo ravno v Ameriki, bi človek mogoče še verjel tej vesti, tako je pa morda „Daily Mail“ sam rodil veliko ameriškansko časnikarsko raco, ki tehta celih šest funtov. Dober tek! Ravno za praznike se bo gostil ž njo.

Velik požar je nastal v Vespriinu. Goreti je začela streha velikega semeniškega poslopja. Vihar je gnil goreče kose lesa na vse strani. Pogorele so vse palače kanonikov. V stolni cerkvi se je zrušil stolp ter nekoliko stranskih sten. Večina mesta je pogorela. Škoda je okoli 300.000 K.

Koroška deželna vlada v službi nacionalcev. Celovčanka je poročala v 66. številki o kandidatih za splošno skupino in ob tej priliki ni mogla opustiti priložnosti, da ne bi udarila po Slovencih. Narejena kandidata Turka je zamolčala. Grafenauerja je pa označila sledeče: Slovenisch-klerikaler (!) Wahlwerber, Orgelbauer Franc Grafenauer in Egg. To je nezasišano! Ali je bil Grafenauer od slovenske stranke na tak način oficijelno proglašen za kandidata? Dobro vemo, kaj je hotela s tem doseči deželna vlada. Oficijozno glasilo deželne vlade bi pa moralo biti nepristransko, ne pa, da nas Slovenci žalijo. Proti taki pisavi glasila deželne vlade Slovenci najodločneje protestiramo! Za to objavo delamo predvsem odgovornega deželnega predsednika Heina.

»Mir«.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsejnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Količina manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Razprodaja zaostalih predmetov

in sicer: 3 orala z železnimi kolesi, pripravna za lahko zemljo, 3 stroji za pranje in 3 šivalni stroji original »Viktorija«. Jos. Dekleva, Via Municipio št. 1.

10 sodov in nekaj mesecnovih plohov 5 cm debelih proda, ali zamenja tudi za rebulo ali tropinovec F. Cvek v Mosteh pri Ljubljani.

Glasovir v dobrem stanu se kupi takoj. Po nudi se pošiljati na naše upravnistvo.

Primerne službe išče upokojeni orožniški postajevođa tudi na deželi. Ponudbe pod »Poštenost« na upravnistvo našega lista.

Keil-ov lak

najboljši lak za tla iz mehkega lesa.

Keil-ova bela prevlaka (glazura) za umivalne mize 90 vin.
Keil-ova pasta za čevlje po 30 vin.
Keil-ov lak za zlatenje okvirjev 40 vin.
Keil-ovo leščilo za podo 90 vin.
Keil-ov lak za klobuke v različnih barvah

ima vedno z zalogi tvrdka **Konjedic & Zajec v Gorici.**

Postojna: Ant. Ditrich;
Reka: F. Jechel, mironilnica;
Ljubljana: Leskovič & Meden;
Lošinj mali: G. P. Budua.

Pulj: Avg. Zuliani;
Rovinj: Gius. de Vescovi;
Šibenik: Fausto Inchiostri;
Tolmin: Ljudvik Cazačura.

**Kakor vlita
stoji obleka
kupljena pri tvrdki
J. MEDVED
Gorica.**
Priporočajo se tudi
čevlji in klobuki najboljšega izdelka.

Iz Ljubljane v New-Jork

se vozi najcenejše s prekrasno opremljenimi ekspresnimi parobrodi, takozvanimi cesarskimi brzoparniki:

Kronprinzessin Cecilie, Kaiser Wilhelm II. — Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse

dalje z najnovejšimi modernimi parobrodi: **Prinz Friedrich Wilhelm, König Albert, Prinzess Alice, Friedrich der Grosse, Bremen i. t. d.** kateri so največji, najhitrejši in najvarnejši te družbe.

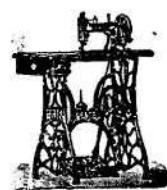
Vožnja po morju traja samo 6 do 7 dni.

Zdatre ugodnosti dovoljujejo se večjim družbam. — Podrobna pojasnila in potrebnj pouk dá vsakomur

Edvard Tavčar, Kolodvorske ulice št. 35. v Ljubljani nasproti stari Tišlerjevi gostilni.

Pozor

• pri nakupovanju šivalnih strojev! •

Denar, kateri se izda za šivalni stroj slabše vrste, je izgubljen. Zatorej izbirajte pri nakupu šivalnih strojev blago najboljše vrste. — Najboljše stroje izdeluje tovarna Pfaff v Kaiserlautern. Ako kupite stroj s to znamko, ste lahko zagotovljeni, da niste zavrgli svojega denarja, marveč plodonosno naložili. — V zalogi imam še druge različne šivalne stroje, dvokolesa in stroje za kmetijstvo.

Jos. Dekleva,
trgovec, Gorica ul. Municipio št. 1.
edino zastopstvo.

Pri bolnikih na ledvicah in seču

lahko „Kufek“ kot živilo (zakuhan na vodi), prehrano z mlekom ne samo nadomesti dalj časa, nego dela tudi, kuhan na mleku, mlečno dieto za znosljivo in prijetno zdravljenje.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupevališče nürnberškega in drebnega blaga ter tkanil, proje in alij.

POTREBŠČINE
za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE
za krojače in čevljarje.

Strofinice. — Rožni venci. — Mašne knjižice.

Višna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:
Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-8

Naznanilo.

Genjenim odjemalcem Sorgendorfskega piva, iz pivovaren grofov Thurn-Bleiburg, uljudno naznanjam, da se nahaja zaloga piva, kakor doslej v

Gosposki ulici št. 6
v dvorišču na levo.

V zalogi imam vedno pivo najboljše vrste, v sodcih po 25, 50 in 100 litrov.

Cene so najnižje.

Priporočam se za mnogobrojna naročila. — Z odličnim spoštovanjem

R. Libisch.

Alojs Zmitko,

velika izdelovalnica godal v Lounah na Češkem

priporoča svoja dobro znana

godala na sapo,

ki so najtočnejše izdelana in čisto aglašena.

Izključno lastni izdelki.

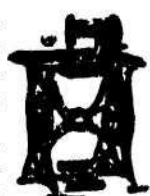
— Popravlja vsa godala na lok in sapo. —

Geniki in proratuni brezplačno.

Goslarški ateljé. Postrežba uzorna.

Poprava in komisijska zaloga dvokoles in šivalnih strojev, gramofonov za koncerte in gostilne ter vsake vrste plošče, zastopnik avtomatov za gostilne in vsakovrstnih kmetijskih strojev. Stara dvokolesa se emajirajo po ceni z ogujem pri

Batjel-u

Gorica

Stolna ulica 3-4.

Prodaja tudi na mesečne obroke.

Novi slovenski ceniki franco

Pijanosti ni več

Uzorec tega čudnega izdelka „COZA“ se pošlje brezplačno.

More se dati v kavi, v mleku, v pivu, v vinu ali v jedilih ne da bi pivo to zapazil.

Prasek „COZA“ učinkuje čudovito tako, da se pivcu pristudi alkohol in vse alkoholne in močne pijače. Ta prasek deluje tako mirno in gotovo, da mu ga sinesej dati žena, sestra ali hči dotičnika, ne da bi on zapazil, kaj je resnično povzročilo njegovo ozdravljenje.

Prasek „COZA“ je prinesel mir v tisočere družine, je rešil ogromno oseb sramote in ponižanja, da iz takih oseb ljudi. Ta prasek je že marsikatero mladeniča spravil nazaj na pravo pot sreče ter je podaljšal za mnogo let življenje mnogim osebam. — Zavod, ki poseduje ta čudodelni prasek, pošlje vsem onim, ki zahtevajo knjigo s 1500 zahvalami in en vzorec. Dopolnjuje se v nemškem jeziku.

Zajamčeno je, da je prasek popolnoma neškodljiv

COZA INSTITUTE 62, Chancery Lane

London 255 (Anglija)

Na pisma je djati znamko 25, na dopisnice za 10sto

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga s neodločenim jamstvom

Načelstvo in nadzorstvo »Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici« je z ozirom na premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 20. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradne 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2%, večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni; opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih »Soča« in »Primorec«.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v »Trgovskem domu«.

Načelstvo in nadzorstvo.